

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Krav om frafall av gebyr ved reise med studentbillett etter fylt 35 år

Dato

11.06.2019

Saksnummer

2019-01314

Tjenesteytere

AtB AS

Klager har i det vesentlige anført

Klager reiste med buss fra Voll studentby til Gløshaugen 1. mars 2019 da hun ble ilagt gebyr for reise med studentbillett etter fylt 35 år. Klager viser til at hun ikke var klar over at studentrabatt kun gjaldt for studenter under 35 år, og opplever illeggelsen som diskriminerende for eldre fulltidsstudenter.

Klager ønsker at AtB kommer med en regelendring som inkluderer studenter eldre enn 35 år, så lenge man kan fremvise gyldig dokumentasjon på at man er heltidsstudent.

På overnevnte bakgrunn har klager fremsatt krav om frafall av ilagt gebyr.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Klager ble 1. mars 2019 ilagt tilleggsgebyr fordi hun ikke kunne legitimere sin rett til bruk av studentrabattert reisebevis.

Det avgjørende ved bruk av studentrabattert reisebevis, er at man oppfyller retten til rabatt innen den konkrete reisekategorien. På AtBs nettsider fremgår det klart at studentpris kun gjelder for studenter til og med 34 år. Det vil si at dersom man er fylt 35 år på kontrolltidspunktet og reiser med studentrabattert billett vil man bli ilagt tilleggsavgift.

Når det gjelder skjønn er det slik at AtB er et aksjeselskap som eies av Trøndelag fylkeskommune og er derfor bundet av alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper, slik som krav til likebehandling og forutberegnelighet. Likhetsprinsippet legger et rettslig bånd på forvaltningens skjønnsutøvelse ved å fastslå at forvaltningen i størst mulig grad skal foreta en lik behandling av like saker basert på anvendelsen av likt regelverk. Aldersgrensene knyttet til retten til å reise med studentrabatterte billetter er satt og

fremgår i AtBs takstregler. AtB må derfor forholde seg til disse grensedragningene i vår saksbehandling. Dersom det åpnes for skjønn i saksbehandlingen er det kort vei til vilkårlig saksbehandling idet grensene vil kunne bli forskjøvet ytterligere og være avhengig av saksbehandler. AtB ser seg derfor nødt til å tolke regelverket strengt og kan ikke foreta en vurdering om hvorvidt gebyr skal ettergis basert på den reisendes økonomi.

Nasjonale retningslinjer for kundekategorier ble fastsatt av Jernbanedirektoratet i Håndbok V821 i februar 2018. I Del 3 gis en beskrivelse av ulike billettyper og hvordan de reisende inndeles i forskjellige kategorier. Under punkt 3 er «Student» definert som «Heltidsstudent ved høyskole eller universitet mellom 19 og 30 år». AtB har satt øvre aldersgrense for studenter til 35 år og dermed valgt å tilby rabatter utover de nasjonale føringene.

AtB vil for øvrig vise til andre kollektivtrafikkselskap som det er naturlig å sammenligne AtB med, sine regler. Både Ruter, Skyss og Kolumbus opererer med en øvre aldersgrense for studentrabatten, på henholdsvis 30 år, 32 år og 31 år. AtB opererer med andre ord med den høyeste aldersgrensen og tilbyr derfor studentrabatt til studenter i flest aldersgrupper.

AtB ønsker også å vise til Nemndas uttalelser i sak 2018-03407 og 2018-02753 hvor reisende ble ilagt tilleggsgebyr etter å ha reist med studentrabatterte billetter til tross for at de oversteg øvre aldersgrense for denne rabattkategorien. I begge sakene kunne ikke Nemnda se at det var grunnlag for å anbefale at gebyrene ble frafalt. Nemnda uttalte at «Nemnda viser til at retten til å benytte reisekort for studenter bare gjelder for personer under 30 år. Klager var over 30 år og var ikke berettiget til studentbillett».

AtB opprettholder med dette tidligere avgjørelse og viser videre til begrunnelse i tidligere svar til Klager.

Nemnda bemerker

Klager ble ved kontroll på busslinje 5 den 1. mars 2019 ilagt gebyr fordi hun ikke oppfylte vilkårene for bruk av studentbillett.

Nemnda bemerker at det etter AtBs regelverk, jf. §§ 2 og 7 kreves at det under reisen kan vises dokumentasjon for rett til rabattert billett og at gebyr kan ilegges dersom slik dokumentasjon mangler.

Nemnda viser til at retten til å benytte billett for studenter bare gjelder for personer til og med 34 år. Klager fylte 35 år i september 2017 og var ikke berettiget til studentbillett. Vilårene for å illegge gebyr var dermed til stede.

Nemnda bemerker at det er den reisendes ansvar å kjøpe billetter i riktig billettkategori. Betingelsene for bruk av studentbillett fremgår på AtBs nettsider og ved bruk av AtBs mobilapplikasjon.

Nemnda kan ikke se at det er grunnlag for å anbefale at gebyret frafalles og viser for øvrig til at det er vanlig i de fleste transportselskaper å ha en øvre aldersgrense for studentbilletter.

Vedtak

Transportklagenemnda Kollektivtransport finner ikke å kunne anbefale at klager gis medhold.

Nemndas representanter

- Anne Austbø (leder)
- Kristoffer Sørli (Forbrukerrådet)
- Hege Forsberg Krogh (Hedmark Trafikk)
- Kristin Aarre (Ruter)
- Line Jeanette Klefstad (Forbrukerrådet)